

## O B R A Z L O Ź E N J E

### UZ NACRT PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O METODOLOGIJI ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK ovim obrazloženjem objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu za donošenje Nacrta pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije.

Obrazloženje je izrađeno kako bi se omogućilo javnosti razumijevanje pravne osnove koju FERK mora uvažavati u postupku donošenja općih akata kojima se, na osnovi zakonskog ovlaštenja, na opći način uređuju pravni odnosi u cilju razrađivanja i primjene pojedinih zakonskih odredbi u svezi s metodologijom utvrđivanja referentne cijene električne energije, kao otkupne cijene električne energije iz postrojenja kvalificiranih proizvođača, čija proizvodnja električne energije se ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada, koje se plaćaju za obnovljive izvore energije te je ista za sve primarne izvore za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije.

#### I. PRAVNA OSNOVA

**Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22), Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije (Službene novine Federacije BiH, broj 70/13 i 5/14), Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 24/14 i 91/15), Poslovnik o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 29/14, 31/16 i 84/19)**

Radi ostvarivanja ciljeva Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji predstavlja pravni okvir za stvaranje uvjeta za razvitak tržišta električne energije, te radi reguliranja tržišta električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine, utemeljen je FERK, kao specijalizirana, samostalna, neovisna i neprofitna organizacija u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja ima svojstvo pravne osobe. Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisane su nadležnosti i obveze FERK-a, koje se odnose na reguliranje tržišta električne energije, uz poseban naglasak Zakona na javnost i transparentnost rada FERK-a. Također i Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije propisane su određene nadležnosti FERK-a, koje se odnose na predmet tog Zakona.

S tim u vezi, člankom 21. stavak (1) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisane su nadležnosti FERK-a, dok je u članku 22. točka 11) navedenog zakona propisano kako je obveza FERK-a donositi provedbene propise za ostvarivanje propisanih nadležnosti. Kako je u članku 21. stavak (3) ovog Zakona predviđeno kako FERK pored nadležnosti propisanih ovim zakonom obavlja i poslove propisane mu drugim zakonima i propisima iz oblasti energije, Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije, utvrđene su dodatne nadležnosti FERK-a u oblasti korištenja obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije. Tako je u članku 3. točka dd) Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije i u članku 3. točka 35) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine definirana referentna cijena električne energije kao otkupna cijena električne energije iz postrojenja, koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju, čija se proizvodnja ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada, koje se plaćaju za obnovljive izvore, a utvrđuje je FERK. Člankom 25. stavak (8) Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije propisano je kako metodologiju za utvrđivanje referentne cijene posebnim pravilnikom donosi FERK. Utvrđivanje referentne cijene električne energije sukladno predmetnoj metodologiji je također u nadležnosti FERK-a, temeljem članka 21. stavak (1) točka 13) Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, te članku 25. stavak (7) Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije.

Sukladno odredbama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine i člankom 11. stavak (1) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je kako u izvršavanju svojih ovlasti i obavljanju svojih funkcija, FERK ima obveze propisane Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije i Zakonom o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Člankom 23. stavak (1) i stavak (2) tog Statuta propisano je kako FERK donosi opće i pojedinačne akte, te kako su opći akti FERK-a Poslovnik o radu, Etički kodeks i drugi opći akti neophodni za njegov rad, doneseni sukladno Zakonu o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, tim Statutom i drugim zakonskim i podzakonskim aktima.

Člankom 32. stavak (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je kako se pravilnikom pobliže razrađuju zakonski propisi u okviru nadležnosti i ovlasti FERK-a, kao i pitanja unutarnje organizacije i rada FERK-a.

## II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

S obzirom da je obveza FERK-a stalno praćenje i analiziranje dosadašnje primjene njegovih pravila i propisa koje donosi sukladno svojim zakonom propisanim nadležnostima i obvezama, FERK je ocijenio kako je potrebno izvršiti izmjenu metodologije izračuna referentne cijene električne energije, odnosno kako postoji potreba izmjene odredbe koja se odnosi na razdoblje za koje se utvrđuje referentna cijena električne energije. Naime, kontinuiranim praćenjem, te analizom kretanja cijena električne energije na tržištu, kao i ostvarenih cijena trgovine imatelja FERK-ove dozvole za opskrbu električnom energijom utvrđeno je da je došlo do znatnih poremećaja u cijenama električne energije na tržištu, što je utjecalo na drastično povećanje ponderirane ostvarene cijene trgovine električnom energijom u Federaciji Bosne i Hercegovine u razdoblju od prethodnih 12 mjeseci koja je temelj za utvrđivanje referentne cijene električne energije. Člankom 25. stavak (1) Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije je propisano kako je zajamčena otkupna cijena poticajna cijena različita

za svaki primarni izvor i tip postrojenja, te se ista izračunava umnoškom tarifnog koeficijenta i referentne cijene električne energije. Člankom 3. stavak (1) točka dd) Zakona je propisana referentna cijena električne energije kao otkupna cijenu električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju čija se proizvodnja ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada koje se plaćaju za obnovljive izvore. Imajući u vidu kako je referentna cijena električne energije otkupna cijena za postrojenja čija se proizvodnja ne potiče, te kako bi primjenom postojeće metodologije za utvrđivanje iste njena vrijednost u ovom trenutku bila višestruko viša od zajamčenih otkupnih cijena čime bi se narušio temeljni smisao poticanja električne energije proizvedene iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore, FERK se opredijelio za izmjenu odredbe vezane za razdoblje utvrđivanja referentne cijene električne energije.

Također, kako je došlo do izmjena i dopuna Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine u proteklom razdoblju, bilo je potrebno izmijeniti i dopuniti odredbu članka 2. Pravilnika u kojoj se ovaj zakon spominje.

S obzirom na naprijed navedeno FERK se opredijelio za reguliranje ove materije kao u Nacrtu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije.

### **III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA**

Nacrtom pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije dopunjuje se odredba članka 2. Pravilnika, budući da se u istoj spominje Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je doživio izmjene i dopune u proteklom razdoblju, te se mijenja odredba Pravilnika o razdoblju za koje se utvrđuje referentna cijena električne energije.

### **IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA**

Svrha obrazloženja je informiranje javnosti o činjeničnim i pravnim osnovama Nacrta pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije.

Ukoliko se iz sažetka komentara zainteresiranih osoba ocijeni kako je neophodna suštinska revizija Nacrta pravilnika, FERK će obnoviti postupak opće rasprave, sukladno članku 39. stavak (3) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine i članku 25. stavak (2) Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi (Službene novine Federacije BiH, broj 57/12, 71/14 i 31/16).

Ukoliko su komentari takve naravi da ne zahtijevaju suštinsku izmjenu ili ukoliko FERK odluči ne vršiti reviziju predloženog teksta, isti će staviti na dnevni red redovite sjednice, razmotriti i usvojiti.

### **V. PLANSKE AKTIVNOSTI FERK-a**

Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije FERK je usvojio na II. redovitoj sjednici održanoj 30.1.2023. godine. Obavijest o održavanju sjednice objavljena je 20.1.2023. godine, na oglasnoj ploči FERK-a i na internetskoj stranici FERK-a.

Uz nacrt pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst obrazloženja uz ovaj nacrt i utvrdio tekst obavijesti za javnost, za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave. Obavijest za javnost za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave tijekom koje će FERK zaprimati komentare javnosti, objavit će se na internetskoj stranici FERK-a.

Zainteresirane pravne i fizičke osobe mogu podnositi pisane komentare na Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije u razdoblju od dana objavljivanja obavijesti do dana isteka roka za podnošenje pisanih komentara. Nacrt pravilnika s Obrazloženjem moći će se preuzeti u sjedištu FERK-a, na protokolu, Kneza Domagoja 12 A u Mostaru ili na internetskoj stranici FERK-a, [www.ferk.ba](http://www.ferk.ba), u razdoblju od 1.2. do 17.2.2023. godine, kada ističe rok za podnošenje pisanih komentara. Pisani komentari moraju biti potpisani.

FERK će održati opću raspravu o nacrtu pravilnika 16.2.2023. godine, u Mostaru, u prostorijama FERK-a, s početkom u 10 sati.

Na opću raspravu mogu doći sve zainteresirane pravne i fizičke osobe, kojima će se pružiti mogućnost davanja komentara na Nacrt pravilnika. Vremenski rok za davanje komentara bit će ograničen sukladno uputama danim tijekom opće rasprave. Voditelj rasprave je osoba koju odredi FERK.

Svi zaprimljeni pisani i usmeni komentari će biti pažljivo razmotreni, te će isti uz Izvješće voditelja postupka s održane opće rasprave biti objavljeni na internetskoj stranici FERK-a.

Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije pripremljen od voditelja postupka opće rasprave bit će razmatran u svrhu usvajanja na redovitoj sjednici FERK-a koja će se održati sukladno planu rada FERK-a o čemu će javnost biti pravodobno obaviještena.

Kada bude usvojen, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije se dostavlja na objavu Službenim novinama Federacije BiH.

FERK zadržava pravo izmjene ovih planskih aktivnosti.